

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 24. juni 2013
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0035-0178
Dok.: 790577

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AM
fra Folketingets Retsudvalg den 26. juni 2013

Samrådsspørgsmål AM:

”Ministeren bedes oplyse, hvorvidt der er givet strafnedsættelser ved domstolene som følge af lange sagsbehandlingstider.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Troels Lund Poulsen (V) og Torsten Schack Pedersen (V).

[Indledning]

1. Som spørgeren var inde på, bliver jeg helt specifikt spurgt om, i hvilket omfang det forekommer, at retten giver strafnedsættelse som direkte følge af en lang sagsbehandlingstid. Jeg er gået ud fra, at der særligt sigtes til skatte- og afgiftsstraffesager.

Jeg har i den forbindelse fået oplyst af Rigsadvokaten, at man i anklagemyndigheden ikke er i besiddelse af opgørelser over, i hvor mange skatte- og afgiftsstraffesager der er sket strafnedsættelse som følge af lang sagsbehandlingstid.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Hvis en sådan opgørelse skulle tilvejebringes, ville det forudsætte en meget omfattende og ressourcekrævende manuel gennemgang af samtlige sager. Det har Rigsadvokaten ikke fundet anledning til at sætte i værk.

[Sanktionsfastsættelsen]

2. Jeg kan dog mere generelt oplyse, at sanktionsfastsættelsen i sager om økonomisk kriminalitet ligesom i andre straffesager afhænger af en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder. Det handler navnlig om lovovertrædelsens grovhed og oplysningerne om gerningsmandens forhold.

Jeg kan i den forbindelse særligt henvide til de almindelige strafudmålingsbestemmelser, som findes i straffelovens §§ 80-82.

I den type sager, som samrådet i dag drejer sig om, lægges der efter praksis betydelig vægt på størrelsen af det unddragne beløb, når straffen skal udmåles.

[Strafrabat som følge af sagsbehandlingstiden]

3. I visse tilfælde kan sagsbehandlingstiden indgå som en formildende omstændighed ved strafudmålingen. Dette har jeg nærmere redegjort for i min besvarelse fra efteråret af spørgsmål nr. 926 fra udvalget.

Som det fremgår af den nævnte besvarelse, følger det af straffelovens § 82, nr. 13, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden.

Tilsvarende skal det i almindelighed indgå som en formildende omstændighed, at der er gået så lang tid, siden den strafbare handling blev

foretaget, at anvendelse af den sædvanlige straf er unødvendig. Det følger af straffelovens § 82, nr. 14.

Bestemmelsen i straffelovens § 82, nr. 13 og 14, skal også ses i lyset af artikel 6, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og den heraf afledte retspraksis, hvorefter enhver har ret til en retfærdig rettergang inden en rimelig frist.

Det beror på rettens konkrete vurdering af sagens samlede omstændigheder, om straffen i en sag bør fastsættes under henvisning til de nævnte straffelovsbestemmelser.

I den forbindelse lægges der bl.a. vægt på forbrydelsens karakter, sagens betydning og kompleksitet samt den tiltaltes og myndighedernes adfærd i forbindelse med sagens behandling.

Der er således vigtigt at holde sig for øje, at der langt fra vil være grundlag for at nedsætte straffen i alle sager, hvor der har været tale om lang sagsbehandlingstid.

Det kan ikke opstilles mere præcise retningslinjer, hvorefter en bestemt varighed for en sags behandling, f.eks. et bestemt antal år, i sig selv medfører en nedsættelse af straffen.

Generelt kan det imidlertid oplyses, at der i retspraksis findes eksempler på, at selv meget lange sagsbehandlingstider i straffesager på op til 7-10 år ikke har medført en nedsættelse af straffen, fordi der har foreligget en rimelig begrundelse for, at sagen ikke har kunnet færdigbehandles på et tidligere tidspunkt.

Omvendt vil selv kortere sagsbehandlingstider efter retspraksis afhængig af sagens konkrete omstændigheder kunne medføre en formildelse

af straffen, hvis der ikke kan peges på særlige forhold i sagen, som har kunnet begrunde sagsbehandlingstidens længde.

Dette gør sig selvsagt også gældende i straffesager om overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen.

[Rigsadvokatens vurdering af omfanget]

4. Rigsadvokaturen er i løbende dialog med politikredsene og statsadvokaturerne om straffesagsbehandlingen. Og Rigsadvokaten har oplyst, at man ikke er bekendt med, at der i almindelighed skulle være problemer med, at straffene i skatte- og afgiftsstraffesager bliver nedsat som følge af lange sagsbehandlingstider.

Det bemærkes i øvrigt, at skatte- og afgiftssager ofte er meget omfangsrige og komplekse, og at sagsbehandlingstiden derfor af gode grunde kan være længere end i andre typer af straffesager.

Men desuagtet har Rigsadvokaten som nævnt altså ikke konstateret tegn på, at det ofte sker, at straffen i sådanne sager nedsættes som følge af sagsbehandlingstidens længde.

[Mere generelt om udviklingen i behandlingen af økonomiske sager]

5. Skatteministeren redegjorde før kort for sagsbehandlingstiden i politi og anklagemyndighed i skatte- og afgiftsstraffesager.

Jeg skal i den forbindelse for en ordens skyld oplyse, at de tal, som skatteministeren var inde på, stammer fra Rigsadvokaturen og baserer sig på en ny og mere valid opgørelsesmåde. Der kan derfor være afvigelser fra tal for sagsbehandlingstiden oplyst i anden sammenhæng.

Jeg kan herudover supplerende oplyse, at behandlingen af sager om økonomisk kriminalitet i gennem flere år har været et særligt prioriteret indsatsområde for politiet og anklagemyndigheden.

Det har jeg redegjort mere detaljeret for i mine besvarelser fra efteråret af spørgsmål nr. 925 og 926 her fra udvalget og ligeledes i flere besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg.

Og der er derfor også i politi og anklagemyndighed generelt stor fokus på at sikre, at disse sager fremmes med den fornødne hurtighed.

[Konkrete initiativer til nedbringelse af sagsbehandlingstiden]

6. Ud over de konkrete tiltag vedrørende samarbejdet på området, som skatteministeren allerede har været inde på i sin besvarelse, vil jeg gerne fremhæve, at anklagemyndighedens direktørkontrakter siden 2009 har indeholdt et krav om øget fokus på større sager om økonomisk kriminalitet.

Man har i den forbindelse i politikredsene introduceret en projektarbejdsform med opstilling af såkaldte milepælsplaner, der skal benyttes i alle relevante større sager. Denne særlige arbejdsform bidrager til, at der holdes endnu bedre ”snor” i sagerne.

Herudover bliver nøgletal om behandlingen af økonomiske straffesager, herunder skatte- og afgiftsstraffesager, løbende drøftet i anklagemyndighedens fagudvalg om økonomisk kriminalitet, hvor samtlige politikredse, de regionale statsadvokater og SØIK er repræsenteret.

Og fra 2013 er der fastsat generelle mål for sagsbehandlingstiden i alle sager om økonomisk kriminalitet.

[Den positive udvikling]

7. Og de initiativer, der er sat i værk, har haft en meget positiv effekt på sagsproduktionen i politi- og anklagemyndighed.

Det gælder både, når vi taler om økonomiske straffesager generelt, og når vi ser isoleret på behandlingen af skatte- og afgiftsstraffesager.

Set over en periode fra 2009 er antallet af rejste sigtelser og tiltaler for økonomisk kriminalitet således steget i et sådant omfang, at der næsten er tale om en fordobling.

Også for så vidt angår antallet af sager, som er afsluttet ved dom, har der været en meget markant stigning i de senere år.

Det hører med til billedet, at der i perioden ikke er set en tilsvarende stigning i antallet af anmeldelser om økonomisk kriminalitet.

Det er en meget glædelig udvikling, som giver grundlag for at tro, at sagsbehandlingstiderne vil kunne nedbringes yderligere i takt med, at puklen af gamle sager forsvinder.

[Afrunding]

8. Hvis jeg her til slut skal prøve at opsummere, så er det rigtigt, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om økonomisk kriminalitet, herunder skatte- og afgiftsstraffesager, har været og fortsat er lang.

Og det må også medgives, at der i nogle år er sket en vis ophobning af økonomiske straffesager særligt i forbindelse med politireformens implementering. Og det *har* påvirket og påvirker også fortsat sagsbehandlingstiden negativt.

Som både jeg og min kollega skatteministeren har været inde på, er der imidlertid de seneste år taget en lang række af initiativer for at effektivisere sagsbehandlingen og nedbringe sagsbehandlingstiden.

Det gælder både internt i politi og anklagemyndighed og i relation til de forskellige myndigheders indbyrdes samarbejde om sagerne.

Og tallene taler deres tydelige sprog. De viser klart, at der nu behandles og afsluttes langt flere sager end for blot få år tilbage. Den pukkel af sager, som desværre hobede sig op i de år, hvor politireformen blev implementeret, er med andre ord under afvikling.

Det er meget glædeligt og giver grund til at tro, at tallene de kommende år vil blive endnu pænere i takt med, at puklen af gamle sager forsvinder.

Men samtidig er det også vigtigt for mig at understrege, at man bliver skuffet, hvis man gør sig forestillinger om, at vi vil nå dertil, at sager om økonomisk kriminalitet kan afsluttes på samme korte tid, som det eksempelvis gør sig gældende i sager om simpel vold.

Økonomiske straffesager er typisk væsentlig mere komplekse og omfattende end straffesager i almindelighed og vil ofte også involvere andre myndigheder end politi- og anklagemyndighed.

Derfor kan det heller ikke undgås, at der i almindelighed vil medgå længere tid til behandlingen af straffesager om økonomisk kriminalitet, herunder skatte- og afgiftssager, end det eksempelvis er tilfældet i sager om voldskriminalitet.

9. [Regeringens initiativer]

Derimod kan man være vis på, at denne regering tager indsatsen over for de økonomisk kriminelle meget seriøst.

Og det har vi vist ved at handle.

Vi fremsatte i denne samling en meget omfattende og ambitiøs lovpakke, som indeholder en række offensive tiltag, der vil styrke politiets og anklagemyndighedens muligheder for effektivt at få ram på de økonomisk kriminelle.

Det drejer sig bl.a. om forhøjede strafammer for kursmanipulation og bestikkelse, bedre muligheder for at frakende retten til at drive virksomhed i selskabsform og nye redskaber til at spore pengestrømme og efterforske organiseret økonomisk kriminalitet.

Vi har sikret midler til etablering af en særlig task force, som skal sikre en målrettet og koordineret efterforskning og strafforfølgning af sager om økonomisk kriminalitet på det finansielle område.

Og politiet og anklagemyndigheden vil også fremadrettet arbejde målrettet på at fastholde fokus på behandlingen af sager om økonomisk kriminalitet, som er udpeget som et særligt og højt prioriteret indsatsområde.

Tak.